



International JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 17.12.2022
Published /Yayınlanma 31.01.2023
Volume/Issue (Sayı/Cilt)-ss/pp 10(91), 190-201

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3466>
Research Article
ISSN: 2459-1149



Pınar TUZ

<https://orcid.org/0000-0003-2836-1011>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE



Gökhan GÖZMEN

<https://orcid.org/0000-0001-9597-7698>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE



Metin ÇAĞIR

<https://orcid.org/0000-0002-8155-6064>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE



Hasip KAVMAZ

<https://orcid.org/0000-0002-4690-8976>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE



Mustafa BULUT

<https://orcid.org/0000-0002-3336-9264>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE



Sıraç İPEK

<https://orcid.org/0000-0001-9106-113X>

MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİME İNANMA DÜZEYİ TEACHERS' LEVEL OF BELIEF IN EDUCATION

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ilkökulda görev yapan öğretmenlerin eğitime inanma düzeylerini belirlemektir. Araştırma nicel bir araştırmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmanın evreni 2021-2022 eğitim-öğretim yılında bir ilkökulda görev yapan tüm sınıf öğretmenleri ve okul öncesi öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmada örnekleme yapılmayıp tüm öğretmenler (50 kişi) dâhil edilmiştir. Verilerin analizi için SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Çalışmaya dâhil olan öğretmenlerin %58’i kadın, %94’ü evli, %90’ı lisans mezunu ve %84’ü sınıf öğretmenidir. Tüm öğretmenlerin yaş ortalaması 41.04’tür. Öğretmenlerin eğitime inanma düzeyi puan ortalaması 74.10±19.37’dir. Öğretmenlerin cinsiyetleri, medeni durumları, eğitim durumları, eğitime inanma düzeylerini etkilememektedir ($p>0.05$). Branş öğretmenlerinin eğitime inanma düzeyleri sınıf öğretmenlerine göre daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri orta seviyededir. Bu düzeyin yükseltilmesi için okul ve gerekli kurum kuruluşlar işbirliği ile gerekli düzenlemelerin yapılması, bilimsel etkinlikler düzenlenmesi ve konuyla ilgili daha kapsamlı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Eğitim, İnanma düzeyi.

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the level of belief in the education of teachers working in primary schools. The research is quantitative research. As a data collection tool in the research, the “Teachers' Level of Belief in Education Scale” was used. The universe of the study consists of all classroom teachers and preschool teachers working in a primary school in the 2021-2022 academic year. In the study, no sampling was done and all teachers (50 people) were included. SPSS 25 package program was used for data analysis. Fifty teachers were included in the study and 58% of the teachers were women, 94% were married, 90% were undergraduates and 84% were classroom teachers. The average age of all teachers is 41.04. The mean score of teachers' belief in education is 74.10±19.37. Teachers' gender, marital status, and educational status do not affect their level of belief in education ($p>0.05$). The level of belief in the education of branch teachers was found to be higher than that of classroom teachers ($p<0.05$). Teachers' level of belief in education is at a medium level. In order to raise this level, it is recommended to make the necessary arrangements, organize scientific events, and conduct more comprehensive studies on the subject in cooperation with the school and the necessary institutions and organizations.

Keywords: Teacher, Education, Belief Level.

1. GİRİŞ

Araştırmaya yönelik problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, varsayım, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim, bireyin davranışlarını olumlu ve istendik yönde davranış kazandırma sürecidir. Eğitim geçmişten, günümüzde ve gelecekte de tüm toplumların uzak ve yakın hedefleri arasındaki önemli konularından biri olmuştur. Gelişmiş, çağdaş toplumların geleceğini belirleyen ve ona yön veren en önemli öge kuşkusuz eğitimidir. Gelişmiş ve gelişmekte olan toplulukların gelecekteki varlıklarını belirleyip sürdürmesini eğitimin niteliği ve niceliği belirlemektedir (Kabakaş, 2019). Çağdaş toplumların gelişip kalkınmasında, varlıklarını çocuklarımıza ve torunlarımıza aktarmada eğitimin

oldukça önemli bir yeri vardır. Gelişen dünyada ayakta kalarak varlıklarını sürdürmeye çalışan eğitimciler eğitimin merkezindeki yegâne kişidir (Nacar, 2019). Gelişen, değişen bilgi ve teknoloji çağına eğitimcilerimizin kendilerini yenileyebilmeleri, geliştirip okullardaki eğitimin kalitesini arttırabilmeleri adına var olan eğitime ilk başta kendilerinin inanmaları lazımdır (Kabakaş, 2019). Okullarımızın eğitim neferlerinin eğitime inanma beklentileri arttıkça daha verimli, kendisini yenileyen bir öğretmen olacaklardır ve bu şekilde kendilerini daha iyi motive edeceklerdir. Ülkemizin eğitim politikasıyla eğitim neferlerimizin verimliliklerini, enerjilerini ve eğitim inançlarını yükseltmek geleceğimizin mirasçıları olan öğrencilerimizi daha iyi yetiştiren eğitimcilerimize bırakmış olacağız. Bu çalışmada; ülkemizin eğitim sistemi düşünüldüğünde okullarımızda eğitim öğretimin niteliğini belirleyen ve öğrencilerimizi yönlendiren eğitimcilerimizin eğitime inanma düzeyleri incelenerek bu alanda yapılacak çalışmalara kaynağı olacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; eğitimcilerin eğitime inanmalarının ne düzeyde olduğunu, bunların yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, mesleki kıdemlerine, branş değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1- Öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri nedir?

Öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri:

- Cinsiyet değişkeni,
- Medeni durum değişkeni,
- Yaş değişkeni,
- Eğitim durumu değişkeni,
- Hizmet süresi değişkeni,
- Branş değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

İnsan yaşamı boyunca iç içe olduğu ve toplumun kalitesini, niteliğini belirleyen en önemli faktör eğitimidir. Toplumun durağanlıktan çıkarıp gelişmesini sağlayan, eğitimin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan yegâne kişide öğretmenlerdir. Toplumların geleceği, öğretmenlerin yetiştirmiş olduğu nesillerin elindedir. Eğitim sisteminin en önemli bilgi kaynağı olan eğitimcilerimizin öğretmeye karşı motivasyonlarının fazla olması, okul gibi kurumlara işini tam ve isteyerek yapan, yaptığı işi benimseyen ve yeterli gayreti gösterebilen nesiller kazandıracaktır (Argon ve Cicioğlu, 2017). Yaptığı işi seven ve isteyerek yapan, hedefine ulaşacağına inanan ve çaba gösterip emek veren öğretmen yaptığı işten keyif alır yapacağına inanır. Bu vizyona sahip eğitimcilerimizin eğitime inanmaları da son derece önem arz etmektedir. Mevcut çalışmada eğitimcilerimizin eğitime inanma düzeyleri; yaş, cinsiyet, medeni durum, hizmet yılı, branş açısından incelenerek bu alanda yapılan alan yazına da katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırma;

- Anket çalışmasına destek veren bütün eğitimcilerin evreni yeterince tespit ettiği,
- Araştırmaya katılıp destek veren eğitimcilerin, ölçeklerdeki her bir maddeyi samimi bir şekilde cevapladığı kabul edilmiştir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ili Kayapınar ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma; Huzurevleri İlkokulunda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni, okul öncesi, İngilizce, rehberlik ve din branşlarında olmak üzere toplam 50 öğretmenlerden elde edilen istatistiklerle sınırlı olmuştur.

1.6. Tanımlar

Araştırmanın bu kısmında eğitime inanma ilgili tanımlara yer ayrılmıştır.

Eğitime İnanma: Eğitimcilerin eğitim öğretimde yaşamış olduğu deneyimle eğitim için geliştirmiş olduğu içsel tutumlardır (Yıldırım ve Akın, 2017).

Eğitime İnanma: İnsanın öğretmenlik yani eğitmenlik mesleğine olan yakınlığı, mesleki yatkınlığı ve bu yeteneklere yön veren mesleki tutum ve değerlerdir (Akın ve Yıldırım, 2015).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Eğitim, insanın davranış geliştirip değiştirdiği bir süreçtir. Eğitim, insanın doğumuyla birlikte başlar hayat boyu devam eder. Kısacası beşikten mezara hayat boyu eğitim birey için kaçınılmazdır. Bireyin çevre ile etkileşerek ihtiyaçlarının sonucu ortaya çıkan eğitim bir yaşantı sonucudur. Bireyleri hayata hazırlama süreci olarak bilinen eğitim, genel olarak kişinin eğitilebilir özelliğinden hareket edilerek yapılan kalıcı ve istendik yönde planlı olarak yapılan etkinliklerin tamamı şeklinde tanımlanmaktadır (Oğuzkan, 1981)

2.2. Eğitime İnanmak

Kişinin bir eyleme, bir duruma veya herhangi bir olaya karşı içten gelecek harekete geçme eylemini inanma olarak tanımlayabiliriz (Akın ve Yıldırım, 2015). İnanma kavramı kişinin düşünerek yaptığı eylemleri ve davranışlarını yönlendiren bir durumdur. Geleceği şekillendirip yeni nesiller yetiştiren öğretmenlerimizin yaptıkları işi en iyi şekilde yapabilmeleri için bu işe inanmaları oldukça önemlidir. Çünkü hangi meslek grubu olursa olsun bir işi kişi, inanarak yapıyorsa o işte çok daha başarılı olur. Eğitim kurumlarımızda bir kısım öğrencilerin derse katılım sağlayarak daha aktif oldukları, karşılaşılan herhangi bir sıkıntı veya problem durumuna karşı çözüm yollarını bulmada daha istekli oldukları görünürken, bazı öğrencilerin ise derslere karşı daha isteksiz, duyarsız ve ilgisiz olduğu karşılaştıkları problemlere çözüm yolları üretmede kaçtıkları ve mücadelede etmedikleri görülmektedir (Akbaba, 2006). Bu gözlem sonucu hem öğrencilerde hem de öğretmenlerde görülmektedir. Yaptığı işi inanarak yapmayan bir eğitim neferinin yaptığı işin beklentilerini karşılayıp yüksek performans sergilemesi mümkün olmayacaktır. Okulda verdiği eğitimin hedeflerine, yöntemine, insanlar üzerindeki etkisine içten gelecek inanan bir eğitimcinin mesleğinde istenilen ve beklenen başarıyı göstermesi istenen bir sonuçtur (Argon ve Cicioğlu 2017).

2.3. İnanma ile İlgili Temel Kavramlar

2.3.1. İnanmak ve Bilgi

Bilme kavramı; öncelikle bireyin kendini anlaması, iç dünyasını anlamlandırması ile başlar ve daha sonra yakın çevresinde olan ailesini, akrabalarını, arkadaşlarını anlamaya kadar gider. Birey çevresinde olup biteni anlama çabasını bilgiyle destekler. İnsan düşünen ve yorumlayan bir varlıktır. İnsan düşüncelerinin özünde ise bilgi vardır. Birey kafasındaki düşüncelere ulaşmak için bilgiye ihtiyaç duyar ve bu bilgiye farklı farklı birçok yoldan ulaşmaya çalışır. Kendini bilmek ve anlamak isteyen birey, bilgiye ilk başta yakın çevresinden yani ailesinden ve arkadaşlarından, geçmişinden, bilgi birikimlerinden, en çok ise okullarda eğitimcilerin vermiş olduğu bilgilerle ulaşır. Bireyler bilgiye öğretmenlerin okullarda vermiş olduğu eğitimlerle ulaşır. Ancak bilgiyi gelecek nesillere aktaran öğretmenlerimiz görevlerini yerine getirirken, üretken ve profesyonel olabilmeleri adına eğitim öğretim faaliyetlerinde etkin, idealist verimli olurken bilginin de önemli olduğunu bilerek inanma düzeylerinin yüksek olması gerektiğini bilmesi gerekir (Bayrak, 2001). Eğitim inancı yüksek olan bir eğitimcinin de öğrencilere aktaracağı bilgi aktarımı çok daha güçlü olur. Bir eğitimcinin işini inanarak yapması demek mesleğini sahiplenerek yapıyor demektir. Mesleğini sahiplenip tutkuyla bağlanan öğretmenin de eğitime inanma seviyesi yüksek olacaktır (Seferoğlu, 2004).

2.3.2. İnanmak ve Birey Tutumu

Tutum, karşılaşılan herhangi bir olay veya durum esnasında bireyin olaya karşı duruşu yani şekil almasıdır. Birey yaşamış olduğu ya da karşılaşmış olduğu bir durum karşısında kendi tutumunu benimser ve bunu kendi davranışa dönüştürür. Aynı şekilde benimsemiş olduğu bu davranış durumu da kişinin tutumunu belirler. İnsanlar oluşturmuş oldukları tutumlarını kendi yaşamlarından ders çıkarır ve kendi özelliklerine göre şekillendirirler. İnanarak benimsemiş oldukları tutumlarını

davranışlarıyla kalıcı hale getirir. Bireyler oluşturmuş olduğu kendi ilkeleriyle tutumlarını oluşturur davranış haline getirir ve inanma düzeylerini de bu şekilde belirlerler (Tütüncü ve Küçükusta, 2007). Bireyin toplum hayatına, farklı kültür çevreleri içine girmesi sosyalleşmesi onun tutum ve davranışına göre kalıplaşır (Özkalp, 2004). Ayrıca bireylerin inançları ve inanma durumları onların tutumları ile yakından ilişki içindedir (Tütüncü ve Küçükusta, 2007).

2.3.3. İnanmak ve Birey Davranışı

Her canlı doğası gereği her türlü uyarıcıya karşı bir davranış geliştirir. Canlıların çevresindeki uyarıcılara karşı göstermiş olduğu tepkilerin tamamına davranış denir. Birey davranışlarını kendi iç dünyasında oluşturarak bilgisine, duygusuna ve psikomotor boyutlarına göre şekil kazandırır. Bireyin tüm duygu ve düşüncelerinde oluşturduğu davranışları kendi iç dünyasındaki ilkelerine göre şekillenmektedir (Tütüncü ve Küçükusta, 2007). Eğitim camiasında görev yapan tüm eğitimciler öğrenciye istenilen davranışı kazandırmayı ve öğrencinin davranışlarını bu yönde şekillendireceklerine inandıkları düzeyde o öğrenciye kalıcı yönde istenilen davranışı kazandırır. Bu bağlamda eğitimcilerin inanma düzeyleri de kişinin davranışlarında son derece etkilidir. Eğitimcilerin gösterdiği davranışları onların yaptıkları işe olan içtenliklerini ve inanmışlığını belirleyen yegâne unsurdur (Ergün ve Argon, 2017). Bir bireyin içtenliğini ancak onun davranışlarından gözlemleyebiliriz (Kabakaş, 2019). Eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin davranışları veya herhangi bir kamu kuruluşunda bir çalışan bir memurun davranışı onların içtenliklerinin göstergesidir. Bir eğitimci yaptığı işe ne düzeyde inanırsa yaptığı işe o derece çaba gösterecek ve daha verimli olacaktır. Bunun tam tersi olan durumda ise yaptığı işe inanmayan bir eğitimcinin inanma düzeyi düşük çıkacaktır. (Ergün ve Argon, 2017).

2.3.4. İnanmak ve Birey Değeri

Kişinin yaşamında nelere önem verdiğini nelere önem vermediğini belirleyen ana unsur onun önemi yani değeridir. İnsan sosyal bir varlık olduğu için sosyalleşmek ister ve ortak bir kültürü paylaşarak insanlarla iletişim halinde olur. Kendi duygu ve düşüncelerini önemseyen ve bunları dikkate alan birey bu özelliklerini kendi düşüncesine göre benimseyerek yaşadıkları hayata yansıtırlar (Kurt, 2015). Ortak bir kültürde yaşayan bireylerin değerlerinin oluşması; ilk başta kendi içinden, ailesinden sonra yakın akraba ve çevresinden, inançlarından kısaca etkileşim halinde olduğu toplumdaki değerler tarafından etkilenir. Bireyler yakın çevresinden sosyal medyadan etkilenerek oluşturdukları değerlerini, günlük yaşamlarına lanse ederek davranışlarını buna göre şekillendirirler. Kişinin hayata, olaylara bakışı, yorumlayışı onun değerine göre şekillenir (Kurt, 2015). İnsan sosyal bir canlı olduğu için içinde bulunduğu toplumdaki değerler tarafından etkilenir. Dünya üzerinde birçok topluluk vardır ve hepsinde farklı kültürlerden geldikleri için farklı düşünür ve farklı düşündükleri içinde farklı davranışlarda bulunurlar. Bu farklılıkların oluşması kültürel farklılıkların varlıklarına ve kültürlerin kendilerine özgü davranışlarına bağlıdır (Elbir ve Bağcı, 2013). Eğitim- öğretim işlerini yürüten eğitimcilerin değerlerini onların eğitime ne derece inandıkları belirler. Gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlerin bu zorlu görevi yerine getirmeleri sırasında kişisel değerleri ile birlikte şekillendirecekleri eğitime karşı inançlarının yüksek olması, eğitimcilerin eğitime inanmaları konusunda daha motive olmalarına neden olacaktır (Ergün ve Argon, 2017). Eğitimin merkezinde olan ve eğitimin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan eğitim neferlerimizin tutum, davranış ve değerleri toplumun eğitime inançlarını belirlemektedir. Toplumların ilerleyip gelişmesinde çok büyük bir öneme sahip olan öğretmenlerin bu zorlu vazifeyi yerine getirirken kişisel değerlerinin duygu ve düşünceleriyle birlikte şekil alacağı eğitime inanma düzeylerinin fazla olması, onları eğitim alma konusunda daha isteklendirecektir (Ergün ve Argon, 2017).

2.4. İnanmayı Etkileyen Faktörler

2.4.1. Öğretmenin İnanmaya Karşı Tutumu

Eğitim üçayaktan oluşur; öğretmen, öğrenci ve velidir. Ancak eğitimin en önemli ayağı yani olmazsa olmazı öğretmendir. Çünkü öğretmen işini inanarak yaparsa ve başaracağını bilirse verimli olur, verimli olan öğretmen daha iyi anlaşılır ve öğrencisini geliştirir. Öğretmeninden ışığı alan öğrencinin başarısı da artar ve velide bu yönde kendini sistemin parçasına dâhil etmiş olur. Geleceğimizi şekillendiren öğretmenlerin toplum üzerindeki etkisi tartışılmaz. Ancak öğretmeninde işini severek inanarak yapması gerekir Öğretmenin işini inanarak yapıyor olması başarılı olacağının en önemli göstergesidir. Biz insanlar en basit bir duruma veya bir objeye olumlu ya da olumsuz bir tepki gösteriyorsak eğitime karşı da olumlu veya olumsuz inançlarımız olacaktır (Tavşancıl 2005).

İnsanların göstermiş olduğu bu tutum ve davranışlarda eğitimin kalitesini ve niteliğini belirleyecektir. Eğitim öğretim faaliyetlerini her türlü zorluğa karşı yürüten eğitimciler meslek hayatları boyunca birçok sorunla karşılaşabilir. Bu zorluklara ve sorunlara karşı yaşayarak göstermiş olduğu durumlar öğretmenin eğitime inanma tutumlarını belirlemektedir (Bayrak, 2001). Eğitimcilerimizin tutum ve davranışları gözlemlendiğinde eğitimcilerimizin öğrencilerin motivasyonları ve başarısını etkileyen becerileri hakkındaki beklentilerinin son derece önemli olduğu gözlenmektedir (Eshach, 2003). Eğitimciler eğitimin kalitesini arttırmadan önce kendi tutum ve inanç düzeylerini yüksek seviyede olmasına dikkat etmelidir. Bu da en çok eğitimcilerimizin kendilerine inanıp güvenmeleriyle mümkündür. Kendine inanma yeterliliği fazla olan eğitimcilerimizin, öğrencilerine çok daha yakın ilgi gösterdikleri ve hepsine birebir daha fazla emek gösterip zaman harcadıkları görülmektedir (Yılmaz, Çokluk Bökeoğlu, 2008).

2.4.2. Okul İdaresinin İnanmaya Karşı Tutumu

Eğitim kurumları, her türlü eğitim ve öğretim faaliyetlerinin toplu olarak yapıldığı bir alandır (Türk Dil Kurumu [TDK] (t.y). Eğitim kurumları çok çeşitli ve kozmopolit bir yapıya sahip olan bir örgüttür. Ülkemizde hizmet veren tüm kademelerdeki okulların genel amaçları benzer olmasına rağmen her okulun anlayışı hizmeti, işleyişi ve kültürü birbirinden farklıdır. Eğitim veren okullarımızın bazılarının eğitim başarısı düşükken bazılarının ise yüksek olması normaldir. Bir kurumun eğitim başarısı o kurumun vizyonunu, etkililiğini ve verimliliğini ortaya çıkarmaktadır. Okullarımızın öğrenci üzerindeki etkililiğini ve verimliliğinin birçok kaynağı vardır. Başta eğitimciler olmak üzere okul yöneticileri, okul çalışanları, öğrenciler, ebeveynler, okulun fiziksel yapısı, okul kültürü ve iklimi, eğitim-öğretim müfredatı, eğitim öğretim teknolojileri gibi önemli birçok faktörler eğitim-öğretim sürecinin etkililik verimlilik boyutları içerisinde yerini almaktadır (Şişman,1996). Sürece dâhil olan ve süreci yöneten eğitimciler eğitim öğretim faaliyetlerini devam ettirdikçe daha fazla isteklilikle görev almak ve rollerini yerine getirmek isterler (Can, 2018). Bir kurum olarak okulun amacına, vizyonuna uygun ve kendisinden istenen vazifeleri yerine getirmesinde belirleyici olan ana unsur da okulun yöneticileridir (Yılmaz, Yiğit ve Karışçı, 2012). Okul yöneticileri eğitime, başarıya ve hedeflerine inandıkları ölçüde başarılı olurlar. Başarılı olan okul yönetimi hedefleri doğrultusunda daha kararlı olurlar ve daha çok motive olurlar. Okul yöneticileri okulun liderleridir ve yaptıkları işte başarılı oldukça okuldaki herkesi inanarak çalışmaya davet edecekler ve onları yönlendireceklerdir. Kısaca okul yönetimi; yönetimdeki varsa eksiklikleri, adaletsizlikler okulda başta eğitimcileri ve öğrencileri olmak üzere tüm okul çalışanlarının etkililiğini ve inancını da etkilemektedir.

2.4.3. Öğrencilerin Eğitime Olan İnancı

Eğitim çemberinin merkezindeki öğrenen grup öğrencilerdir. Öğrenciler hem eğitimi etkileyen hem de eğitimden etkilenen ve gelişen çağa ayak uydurup değişim gösteren kesimdir. Eğitim kurumu olan okullarımıza farklı çevrelerden farklı kültürlerden değişik yaşam biçimlerinden, çeşitli davranışlar gösterip farklı alışkanlıklara sahip olan öğrenciler gelir. Okullara gelen bu farklı sosyal grup bireylerinin göstermiş olduğu davranışlar öğrenci davranışlarına da olumlu olumsuz olarak yansır (Can, 2018). Farklı çevrelerden farklı toplumlardan gelen öğrenciler hem sınıf atmosferini hem de eğitimin gidişatının farklılaşmasına yol açmaktadır. Ailesinden ayrılıp okula gelen çocuk okulda önce öğretmenleriyle iletişim kurarak daha sonra en yakın sıra arkadaşıyla giderek büyüyen çevresiyle iletişim kurar ve önce kendisini sonra yakınlarını etkiler. Eğitimcilerimiz eğitim öğretim faaliyetleri sırasında çocuklarla etkileşim halinde olurlar ve onların gelişim sürecinin şekillenmesine destek olarak öğrencilere olumlu yönde katkı sağlamış olurlar. Öğretmenler lisans eğitimleri boyunca mesleki eğitimlerini tamamlayarak çocuk psikolojisi ve gelişimi hakkında bilgiler edinerek sınıf ortamına tam donanımlı şekilde gelirler. Öğretmenliği yapan kişiler bu mesleği yaparken bu işi sonuna kadar yapacaklarına ve kendilerine güvenerek sınıfa girmelidirler. Sınıfa giren öğretmen bu işi hakkıyla yapacağına ve mesleğinin gerektirdiği şeylere sahip olmalıdır. Eğitimcilerimiz her ne kadar üniversite eğitimlerini almış ve bu konuda eğitimlerini tamamlamış uzman bireyler olsalar da sınıfta istenmeyen ve sınıf ortamını bozan durumlarla karşılaşabilirler. Sınıf içinde veya okul içinde bir problem durumuyla karşı karşıya kalan eğitimci bu konuda kendisini yetersiz görerek motivasyonunu düşürebilir. Moralini bozan ve istediği verimi elde edemeyen hatta verimsiz olduğunu düşünen öğretmenler problemi ortadan kaldıramazlarsa başarısızlık hissine kapılır eğitim inançları da bağlantılı olarak düşürebilir. Ters durumda ise iyi ve kültürlü bir aile eğitiminden gelen bilinçli, akıllı yetiştirilen çocuklar bu davranışlarını sınıf ortamına da yansır. Bilinçli ve ne istediğini bilen öğrencinin eğitime olan inancı da yüksek olacağı için öğretmeninden, idareden, okulundaki her şeyden yararlanacağını

bilir, kendisini hep olumlu yönde motive ederek hem okulu istenilen şekilde etkiler hem de olasılıkları da bu sayede yükseltmiş olur (Can, 2016).

2.4.4. Ailenin Eğitime Olan İnançları

Çocuklar okula başlamadan önce ilk öğretmeni anne ve babasıdır. Çocuk ilk bilgilerini anne karnında öğrenir ve doğumla devam eder. Kişi ilk bilgilerini okula başlamadan günlük yaşantılarından yakın çevresinden en önemlisi ailesinden öğrenir. Toplumlar farklı kültürlerden oluştuğu için her ailenin kültürünün farklı olması doğal bir sonuçtur. Her bireyin doğduğu çevre farklı olduğu için okula başlamadan alacağı eğitimde farklı olacaktır. Ailede eğitim kurumlarında olduğu gibi planlı ve istendik bir eğitim yoktur (Ataç, 2001). Çocuğun okul hayatı başladığı zaman bilinçli yönde istendik eğitimler alarak davranışları şekillenir. Bu bakımdan çocuğun gelişimi için okul çok önemli bir faktördür. Okul ile aile arasında iş birliği artıkça ailenin eğitime olan bağlılığı artmaktadır. Çocuk okulda eğitim ve öğretim faaliyetlerinde aktif bir şekilde bulunurken istenilen başarıya, hedefe veya sonuca ulaşabilmesi için aile ile okulun iş birliği yaparak uyum içinde çalışması gerekmektedir. Eğitim öğretim faaliyetleri sırasında sadece tek tarafın iletişim kanalını kullanarak bilgi aktarmak istemesi maalesef çocukları istenilen hedefe kavuşturamayacaktır (Genç, 2005). Tüm öğrenci ve veliler okullarda kaliteli, hedefleri olan ve nitelikli bir eğitime ulaşmak ister. Kaliteli ve nitelikli bir eğitimin olması için öğretmen-aile iş birliğini içinde olmasına dikkat edilmeli, sağlıklı, verimli ve açık bir iş birliği için ise tarafların birbirleriyle olan iletişimlerinin sağlam olması gerekir (Erdoğan ve Demirkasimoğlu, 2010). Öğretmen işini severek inanarak yapıyorsa öğrencilerini yakından tanımalı ve onları çok iyi gözlemlemeli. İyi bir eğitimci çocuğu iyi tanırsa, durumunu bilirse öğrencilerin aile içi yaşamlarını iyi analiz etmişse, ailede nasıl bir eğitim aldığını iyi biliyorsa öğrencilerine nasıl yaklaşım iletişim kurması gerektiği konusunda bilgi sahibi olacaktır (Genç, 2005). Öğretmen sınıfındaki öğrenci ve aileleri hakkında doğru bilgilere sahipse onları yakından tanıyorsa çok daha iyi ve sağlıklı iletişimi kurmuş olur. Öğretmenin çalışması; işini sevip buna inanması öğrencileri de etkilediğinden eğitimin kalitesi de etkilenir ve öğrencinin başarısı da bundan etkilenir. Öğrenci başarısında, ailenin evde çocukları ile yakından ilgilenmeleri, çocuklarını yakından takip etmeleriyle yakından ilgilidir (Hatipoğlu ve Kavas, 2016).

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Şekli ve Örneklem

Verilerin toplanmasında örneklemeye gidilmeyip 01-15 Aralık 2021 tarihleri arasında bir ilkokulda görev yapan çalışmaya katılmayı kabul eden öğretmenler (50 kişi) üzerinden veriler toplanmıştır. Bu ilkokuldaki öğretmenlerin tamamı çalışmaya dâhil olmuştur.

3.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, öğretmenlerin sosyodemografik bilgilerinin sorgulandığı soru formu ile Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği (Ek 2) kullanılarak elde edilmiştir (Akın ve Yıldırım (2015). Veriler kişilerle yüz yüze yapılarak anket yöntemi ile toparlanmıştır.

3.2.1. Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği

Eğitimcilerin eğitime inanma düzeylerini ölçmek amacıyla Akın ve Yıldırım (2015) tarafından hazırlanan “Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği (ÖEİDÖ)” kullanılmıştır. Bu ölçekte öğretmenlerin kendi kişisel görüşlerine ilişkin eğitime inanma düzeylerini ifade etmede kullanabilecekleri bazı ifadeler yer verilmiştir. Ankete katılan eğitimcilerden her bir ifadeyi okumaları ve genel olarak kendilerine uygun olanı işaretleyerek belirtmeleri istenmiştir.

Ölçek 25 maddeden oluşan 5’li likert tipi bir ölçektir. Ters maddesi ölçekte bulunmamaktadır. Toplam 4 boyuttan oluşuyor olup boyutları; 12 maddeden oluşan “Toplumsallaştırma” (12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25), 5 maddeden oluşan “Bireysel Farklılıklar” (5, 6, 7, 8 ve 10), 5 maddeden oluşan “Çok Yönlü Gelişim” (1, 2, 3, 4 ve 11) ve 3 maddeden oluşan “Üst Öğrenime Hazırlama” (9, 17 ve 18)’dir. Boyutların tamamı eğitim ve öğretim faaliyetlerinin bireye kazandırması beklenen davranışları ele almaktadır. Ölçeğin “Toplumsallaştırma” boyutu için “Öğrencilere etik değerlerin benimsetildiğine inanıyorum” maddesi, “Bireysel Farklılıklar” boyutu için “Öğrencilerin yeteneklerine uygun bir eğitim verildiğine inanıyorum” maddesi, “Çok Yönlü Gelişim” boyutu için “Öğrencilere milli ve manevi değerlerin kazandırıldığına inanıyorum” maddesi ve “Üst Öğrenime Hazırlama” boyutu için de “Öğrencilerin her alanda okuryazar bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum” maddesi örnek olarak verilebilir.

Ölçek 5’li likert tipinde düzenlenmiş olup, 1 numaralı değer “Hiç Katılmıyorum” ifadesine, 2 numaralı değer “Çok Az Katılıyorum” ifadesine, 3 numaralı değer “Orta Düzeyde Katılıyorum” ifadesine, 4 numaralı değer “Büyük Ölçüde Katılıyorum” ve 5 numaralı değer “Tamamen Katılıyorum” ifadesine karşılık gelmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların İfadelere Katılma Düzeylerini Belirleyen Puan Sınırları

İfadeler	Değer	Sınırlar
Hiç Katılmıyorum	1	1.00-1.80
Çok Az Katılıyorum	2	1.81-2.60
Orta Düzeyde Katılıyorum	3	2.61-3.40
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	5	4.21-5.00

Tablo 1’de görüldüğü gibi, ölçekte verilebilecek en düşük puan 1 ve en yüksek puan 5 olarak görülmektedir. Örneğin; “Öğrencilerin ruhsal yönden sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiğine inanıyorum” ifadesine “Tamamen Katılıyorum (5)” şeklinde işaretleme yapan bir katılımcı, eğitim faaliyetlerinin çocukların ruhsal açıdan sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiklerine olan yüksek inancını ifade ederken, “Orta Düzeyde Katılıyorum (3)” seçeneğini işaretleyen bir katılımcı eğitim faaliyetlerinin çocukların ruhsal açıdan sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiklerine olan inanca orta düzeyde katılım sağladığı anlamı çıkmakta ve aynı maddeye “Hiç Katılmıyorum (1)” cevabını veren katılımcının bu düşünceye herhangi bir yönden katılmadığı anlamı çıkarılmaktadır.

Akın ve Yıldırım (2015) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin iç tutarlılık katsayıları; “Toplumsallaştırma” boyutunda $\alpha=0.94$, “Bireysel Farklılıklar” boyutunda $\alpha=0.88$, “Çok Yönlü Gelişim” boyutunda $\alpha=0.87$ ve “Üst Öğrenime Hazırlama” boyutunda $\alpha=0.69$ olarak bulunmuştur. Mevcut çalışmada ise iç tutarlık değerleri; “Toplumsallaştırma” boyutunda $\alpha=0.95$, “Bireysel Farklılıklar” boyutunda $\alpha=0.87$, “Çok Yönlü Gelişim” boyutunda $\alpha=0.83$, “Üst Öğrenime Hazırlama” boyutunda $\alpha=0.76$ ve ölçeğin toplamı için $\alpha=0.96$ olarak elde edilmiştir. Bu çalışmanın iç tutarlık kat sayısı $\alpha=0.97$ olarak bulunmuştur.

3.3. İstatistiksel Analiz

Araştırma verileri SPSS paket program kullanılarak analiz edilmiştir. Tanıtıcı özellikler sayı, yüzde ve ortalama ile değerlendirilmiştir. Tanıtıcı özellikler ile ölçek puanları arasında ilişkiyi belirlemek için Mann Whitney-U ve Spearman Kolerasyon testleri kullanılmıştır. Verilerin dağılımları Kolmogorov Smirnov testi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizde $p<0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, öğretmenlerin eğitime inanma düzeylerini inceleyen bulgulara ve bu bulgulara yönelik yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Sosyodemografik Özelliklerinin Dağılımı

Sosyodemografik Özellikler		n	%
Cinsiyet	Kadın	29	58.0
	Erkek	21	42.0
Medeni Durum	Evlü	47	94.0
	Bekar	3	6.0
Eğitim Durumu	Lisans	45	90.0
	Yüksek Lisans	5	10.0
Branş	Sınıf Öğretmeni	42	84.0
	Diğer (Okul Öncesi, PDR, İngilizce)	8	16.0
	Ort	ss	Min-Max
Yaş	41.04	5.79	28.00-55.00
Hizmet Yılı	17.16	5.57	5.00-26.00

Tablo 2’de öğretmenlerin sosyodemografik özelliklerinin dağılımı verilmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %58.0’i kadın, %94’ü evli, %90’ı lisans mezunu ve %84.0’ü sınıf öğretmenidir. Tüm katılımcıların yaş ortalamaları 41.04 ± 5.79 ve ortalama hizmet süreleri 17.16 ± 5.57 ’dir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Dağılımları

	Ortalama	ss	Min-Max	Toplam üst-alt sınır puanlar
Toplumsallaştırma	36.40	10.28	18.00-60.00	12.00-60.00
Bireysel Farklılıklar	12.86	4.59	5.00-25.00	5.00-25.00
Çok Yönlü Gelişim	16.44	3.93	7.00-25.00	5.00-25.00
Üst Öğrenime Hazırlama	8.40	2.49	3.00-14.00	3.00-15.00
Toplam Puan	74.10	19.37	35.00-123.00	25.00-125.00

Tablo 3'te öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların dağılımları verilmiştir. Öğretmenlerin ölçeğin alt boyutlarından ve ölçekten aldıkları toplam puan ortalamaları sırasıyla; toplumsallaştırma alt boyutu 36.40±10.28, bireysel farklılıklar alt boyutu 12.86±4.59, çok yönlü gelişim alt boyutu 16.44±3.93, üst öğrenime hazırlama alt boyutu 8.40±2.49 ve toplam puan ortalamaları ise 74.10±19.37'dir. Tüm öğretmenler dikkate alındığında alınan en düşük toplam puan 35.00 iken, en yüksek puan 123.00'tür.

Tablo 4. Öğretmenlerin Sosyodemografik Özelliklerine Göre Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Karşılaştırılması

		Toplumsallaştırma		Bireysel Farklılıklar		Çok Yönlü Gelişim		Üst Öğrenime Hazırlama		Toplam Puan	
		Ort	Ss	Ort	Ss	Ort	Ss	Ort	Ss	Ort	Ss
Cinsiyet	Kadın	35.86	8.70	12.65	3.71	16.24	3.82	8.20	2.28	72.96	16.40
	Erkek	37.14	12.34	13.14	5.67	16.71	4.16	8.66	2.78	75.66	23.20
	Test	Z=-0.49 p=0.961		Z=-0.118 p=0.906		Z=-0.89 p=0.929		Z=-0.724 p=0.469		Z=-0.29 p=0.976	
Medeni Durum	Evli	36.51	10.38	12.87	4.69	16.48	4.01	8.42	2.56	74.29	19.81
	Bekar	34.66	10.50	12.66	3.05	15.66	2.88	8.00	1.00	71.00	12.16
	Test	Z=-0.184 p=0.854		Z=-0.102 p=0.918		Z=-0.576 p=0.565		Z=-0.453 p=0.650		Z=-0.225 p=0.822	
Eğitim Durumu	Lisans	36.28	10.74	12.68	4.76	16.66	4.01	8.37	2.60	74.02	20.29
	Yüksek Lisans	37.40	5.07	14.40	2.40	14.40	2.50	8.60	1.14	74.80	8.19
	Test	Z=-0.453 p=0.650		Z=-0.925 p=0.355		Z=-1.399 p=0.162		Z=-0.179 p=0.858		Z=-0.421 p=0.674	
Branş	Sınıf Öğretmeni	35.33	9.99	12.26	4.36	15.88	3.82	8.14	2.49	71.61	18.57
	Diğer*	42.00	10.62	16.00	4.78	19.37	3.33	9.75	2.12	87.12	19.38
	Test	Z=-1.603 p=0.109		Z=-1.819 p=0.069		Z=-2.437 p=0.015		Z=-1.588 p=0.112		Z=-2.131 p=0.033	
Yaş	Test	r=0.003 p=0.984		r=-0.135 p=0.350		r=-0.90 p=0.533		r=-0.84 p=0.561		r=-0.074 p=0.611	
Hizmet Yılı	Test	r=0.070 p=0.629		r=-0.111 p=0.443		r=-0.110 p=0.446		r=-0.053 p=0.717		r=-0.038 p=0.792	

*(Okul Öncesi, PDR, İngilizce)

Tablo 4'te öğretmenlerin sosyodemografik özelliklerine göre eğitime inanma düzeyleri ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlar ve toplam puanların karşılaştırılması verilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri ile ölçek alt boyutları puan ortalamaları ve toplam puan ortalamaları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Kadın öğretmenlerin toplam puan ortalamaları 72.96±16.40 iken erkek öğretmenlerin toplam puan ortalamaları 75.66±23.20'dir. Öğretmenlerin medeni durumları ile ölçekten aldıkları puanlar karşılaştırıldığında; evli öğretmenlerin puan ortalamaları genel olarak daha yüksektir ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Evli öğretmenlerin toplam puan ortalamaları 74.29±19.81 iken bekar öğretmenlerin puan ortalamaları 71.00±12.16'dır. Öğretmenlerin eğitim durumları ile ölçek puanları karşılaştırıldığında; lisans mezunu olan öğretmenler ile yüksek lisans mezunu olan öğretmenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Lisans mezunu öğretmenlerin toplam puan ortalamaları 74.02±20.29, yüksek lisans mezunu öğretmenlerin toplam puan ortalamaları 74.80±8.19'dur. Katılımcıların branşlarına göre ölçekten aldıkları puanlar karşılaştırıldığında; çok yönlü gelişim alt boyutu puanları ile ölçek toplam puanları sınıf öğretmeni dışındaki diğer branşlar (okul öncesi, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, İngilizce) lehine istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Sınıf öğretmenlerinin çok yönlü gelişim ve toplam puanları sırasıyla 15.88±3.82, 71.61±18.57 iken diğer branşlarda çok yönlü gelişim alt boyutu puanları ve toplam puanlar; 19.37±3.33, 87.12±19.38'dir. Öğretmenlerin yaşlarının ve hizmet yıllarının eğitime inanma düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmamıştır ($p<0.05$).

Tablo 5. Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği Sorularına Verdikleri Yanıtların Yüzdelik Dağılımları

	Hiç katılmıyorum	Çok az katılmıyorum	Orta düzeyde katılmıyorum	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
	%	%	%	%	%
Öğrencilerin ruhsal yönden sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	8.0	22.0	36.0	28.0	6.0
Öğrencilerin fiziksel yönden sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	6.0	12.0	42.0	26.0	14.0
Öğrencilerin sosyal yönden geliştirildiğine inanıyorum.	6.0	16.0	46.0	24.0	8.0
Öğrencilerin milli ve manevi değerlerin kazandırıldığına inanıyorum.	4.0	6.0	48.0	28.0	14.0
Öğrencilerin yeteneklerine uygun bir eğitim verildiğine inanıyorum.	22.0	26.0	42.0	6.0	4.0
Öğrencilerin becerilerine uygun ortamlar hazırlandığına inanıyorum.	18.0	32.0	36.0	12.0	2.0
Öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alındığına inanıyorum.	12.0	24.0	44.0	16.0	4.0
Öğrencilerin gerçek hayata hazırlandığına inanıyorum.	12.0	24.0	46.0	12.0	6.0
Öğrencilerin üst öğrenime en iyi biçimde hazırlandığına inanıyorum.	14.0	24.0	40.0	20.0	2.0
Öğrencilere fırsat eşitliği sağlandığına inanıyorum.	32.0	22.0	24.0	16.0	6.0
Öğrencilere Türkçeyi düzgün kullanma becerisini kazandırıldığına inanıyorum.	2.0	12.0	30.0	38.0	18.0
Öğrencilere etik değerlerin benimsetildiğine inanıyorum.	4.0	14.0	34.0	38.0	10.0
Öğrencilerin memleket sorunlarına duyarlı bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	18.0	18.0	32.0	24.0	8.0
Öğrencilerin topluma yararlı birer vatandaş olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	4.0	18.0	36.0	30.0	12.0
Öğrencilerin her alanda üretken bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	18.0	32.0	34.0	12.0	4.0
Öğrencilerin bilinçli birer tüketici olarak yetiştirildiğini düşünüyorum.	2.0	30.0	40.0	16.0	12.0
Öğrencilerin her alanda okuryazar bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	4.0	24.0	36.0	28.0	8.0
Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda donanımlı olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	12.0	36.0	38.0	12.0	2.0
Öğrencilere çevre bilinci kazandırıldığına inanıyorum.	2.0	26.0	40.0	20.0	12.0
Öğrencilerin ülke kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	8.0	32.0	36.0	16.0	8.0
Öğrencilerin öğrenmekten keyif alan bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	4.0	24.0	34.0	30.0	8.0
Öğrencilerin mutlu birer birey haline getirildiğine inanıyorum.	14.0	22.0	36.0	20.0	8.0
Öğrencilere olumlu kişilik özellikleri kazandırıldığına inanıyorum.	4.0	10.0	46.0	30.0	10.0
Öğrencilere bilimsel bakış açısı kazandırıldığına inanıyorum.	8.0	42.0	30.0	10.0	10.0
Öğrencilerin devleti koruma bilincine sahip bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.	4.0	24.0	28.0	26.0	18.0

Tablo 5'te öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri ölçeği sorularına verdiklerin yanıtların yüzdelik dağılımları verilmiştir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bir toplumun geleceğini belirleyen en önemli öge olan eğitim; toplumların gelecekteki durumunu eğitim belirlemekle birlikte ülkelerin gelişip kalkınmasında, devamlılığını sürdürebilmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Öğretmenler eğitimin olmazsa olmaz parçalarından biridir. Gelişen çağa uydurabilmek için öğretmenlerin kendilerini geliştirip okullardaki eğitimin kalitesini arttırabilmek için var olan eğitime inanmaları lazımdır. Öğretmenlerin eğitime inanmalarının ne düzeyde olduğunu, bunların yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, mesleki kıdemlerine, branş değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yaptığımız bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tüm öğretmenlerin eğitime inanma düzeyleri ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 74.10'dur. Toplam puan üst sınırı 125 olan bu ölçekten alınan puan öğretmenlerin orta düzeyde eğitime inanma düzeylerinin olduğu,
- Öğretmenlerin ölçek alt boyutlarından (toplumsallaştırma, bireysel farklılıklar, çok yönlü gelişim, üst öğrenime hazırlama) aldıkları puanların ortalamaları, üst sınır puan ortalamalarının yarısı civarındadır,
- Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre eğitime inanma düzeylerinin daha yüksek olduğu,
- Evli öğretmenlerin bekar öğretmenlerden daha fazla eğitime inandıkları,
- Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin eğitime inanma düzeylerinin lisans mezunu öğretmenlerden daha yüksek olduğu,
- Branş öğretmenlerinin (Okul öncesi, PDR, İngilizce) eğitime inanma düzeylerinin, sınıf öğretmenlerinden daha yüksek olduğu,

- Öğretmenlerin ölçek sorularına ağırlıklı olarak “orta düzeyde katılıyorum” yanıtını verdikleri tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda öğretmenlerin eğitime inanma düzeylerinin yükseltilmesinde katkıda bulunmak için aşağıdaki öneriler uygun görülmüştür;

- Öğretmenlerle iş birliği yapılarak eğitimde eksik görülen konuların saptanması, düzeltilmesi için rapor hazırlanıp ilgili mercilere verilmesi ve bu konularda yapılacak düzenlemelerin takip edilmesi,
- Okul yöneticilerin eğitime inanma ile ilgili öğretmenlerden aldıkları geri bildirimler doğrultusunda müfredat, fiziksel alt yapı vb. konularda gerekli düzenlemeler için faaliyetlerde bulunması,
- Daha iyi eğitim ve bu eğitime inanma konusunda bilimsel toplantılar (kongre, konferans, sempozyum vb.) etkinliklerle eksik olarak saptanan konularda gerekli iyileştirmelerin yapılması ve bu etkinliklerden tüm öğretmenlerin (özellikle de sınıf öğretmenlerinin) faydalanmalarının sağlanması,

Günümüzde yürürlükte olan eğitim sistemi ve bu sistemde eğitime inanma düzeyi ile ilgili farklı bölgelerde daha kapsamlı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ferhan Oğuzkan, A. (1981). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde Motivasyon. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13,19-26.
- Akın, U. ve Yıldırım, N. (2015). Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri Ölçeği (ÖEİDÖ): Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *e-International Journal of Educational Research*, 6 (1), 7-83
- Argon, T. ve Cicioğlu, M. (2017). Meslek Lisesi Öğretmenlerinin Eğitime İnanma Düzeyleri ile Öğretme Motivasyonları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 57 (1), 1-23.
- Ataç, F. (2001). *Öğretmenler İçin Öğrenci Psikolojisi: Önce Ruhsal Eğitim*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Bayrak, C. (2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Can, N. (Ed.), (2018). *Okul Yönetiminde Rol Oynayan Öğeler. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, N. (2016). *Okul Örgütünü Etkileyen Etmenler. Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Elbir, B. ve Bağcı, C. (2013). Değerler Eğitimi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Düzeyindeki Çalışmaların Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 8 (1), 1321-1333.
- Erdoğan, Ç. ve Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(3),399-431.
- Ergün, E. ve Argon, T., (2017). Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri ve Duygusal Emek Davranışları Arasındaki İlişki. *Journal of International Social Research*, 10 (53), 557-566.
- Eshach, H. (2003). Inquiry-Events Es a Tool For Changing Science Teaching Efficacy Belief of Kindergarten And Elementary School Teachers. *Journal of Science Education and Technology*, 12(4), 495-501
- Genç, S. Z. (2005). İlköğretim 1. Sınıf Kademedeki Okul-Aile İş birliği ile İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 227-243.
- Hatipoğlu, A. ve Kavas, E. (2016). Veli Yaklaşımlarının Öğretmen Performansına Etkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 1012-1034.
- Kabakaş, M. (2019). *Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri ile Öz Yeterliliği Arasındaki İlişki (Malatya İl Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, KSÜ, Kahramanmaraş.
- Kurt, E. (2015). İş Yaşamında Bireysel Değerler: Bir Vakıf Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Örneği. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/62460> (18.04.2019)
- Nacar, A. (2019). *Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeyleri ile İşe Bağımlılık Düzeyleri Arasındaki İlişki (Kahramanmaraş İl Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, KSÜ, Kahramanmaraş.

- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen Yeterlilikleri ve Mesleki Gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45
- Şişman, M. (1996). *Etkili Okul Yönetimi, İlkokullarda bir Araştırma*. Eskişehir: Yayınlanmamış Araştırma Raporu
- Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu [TDK] (t.y). <https://sozluk.gov.tr/>. (14.05.2021)
- Tütüncü, Ö. ve Küçükusta, D. (2007). *Organizasyonlarda Bireyler: Tutum, Davranış ve Motivasyon*, Uluslararası Katılımlı Sterilizasyon Konferansı Çeşme, 8, ss. 1-20.
- Yıldırım, N. ve Akın, U. (2017). Öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 213-227
- Yılmaz, K., Çokluk Bökeoğlu, Ö., (2008). 'İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Yeterlik İnançları', *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(2),143-167.
- Yılmaz, E., Yiğit, R. ve Karışçı, İ., (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Öz yeterlilik Düzeylerinin Akademik Başarı ve Bazı Değişkinler Açısından İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (23), 371-383.

EKLER**Ek 2. Veri Toplama Formu****Değerli Katılımcı,**

Bu çalışmanın amacı; okulunuzda görev yapan öğretmenlerin Eğitime İnanma Düzeylerini incelemektir. Ankette sizden isminiz istenmeyecek olup vereceğiniz yanıtlar tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak ve bilgilerin gizliliği korunacaktır. Samimiyetle vereceğiniz yanıtlar bu çalışmanın geçerliliği için önem taşımaktadır. Çalışmaya olan değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Demografik Özellikler

1.Yaşınız:

2.Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek

3.Medeni Durumunuz: () Evli () Bekar

4.Eğitim Durumunuz: () Lisans () Yüksek Lisans () Doktora

5.Branşınız :.....

6.Hizmet Süreniz :.....yıl

EĞİTİME İNANMA DÜZEYLERİ ÖLÇEĞİ	Hiç katılmıyorum	Çok az katılmıyorum	Orta düzeyde katılmıyorum	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
İFADELER					
Öğrencilerin ruhsal yönden sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin fiziksel yönden sağlıklı birer birey olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin sosyal yönden geliştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilere milli ve manevi değerlerin kazandırıldığına inanıyorum.					
Öğrencilerin yeteneklerine uygun bir eğitim verildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin becerilerine uygun ortamlar hazırlandığına inanıyorum.					
Öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alındığına inanıyorum.					
Öğrencilerin gerçek hayata hazırlandığına inanıyorum.					
Öğrencilerin üst öğrenime en iyi biçimde hazırlandığına inanıyorum.					
Öğrencilere fırsat eşitliği sağlandığına inanıyorum.					
Öğrencilere Türkçeyi düzgün kullanma becerisini kazandırıldığına inanıyorum.					
Öğrencilere etik değerlerin benimsetildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin memleket sorunlarına duyarlı bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin topluma yararlı birer vatandaş olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin her alanda üretken bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin bilinçli birer tüketici olarak yetiştirildiğini düşünüyorum.					
Öğrencilerin her alanda okuryazar bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda donanımlı olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilere çevre bilinci kazandırıldığına inanıyorum.					
Öğrencilerin ülke kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin öğrenmekten keyif alan bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilerin mutlu birer birey haline getirildiğine inanıyorum.					
Öğrencilere olumlu kişilik özellikleri kazandırıldığına inanıyorum.					
Öğrencilere bilimsel bakış açısı kazandırıldığına inanıyorum.					
Öğrencilerin devleti koruma bilincine sahip bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum.					